

Forfatter: Schandorph, Sophus

Titel: Udrag fra EN ENKESTAND

Citation: Schandorph, Sophus: "Fortællinger", i Schandorph, Sophus: *Fortællinger*, 1901, s. 37.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-schandorph01val-shoot-idm139737874556880/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Fortællinger

de et farligt Bavl med Middagsbespisning og Dans. De har ædt fem Kalkuner paa fire Dage og . . .

— Men tror I ikke? afbrød Povlsen, — jeg mener . . . kommer Præsten meget her i Huset?

— Jo, svarede Hans Peter, han har da været her et Par Gange, men det er ikke for det: han er jo Enkemand og sidder i et godt Levebrød.

— Ja, men jeg tror nu, han er vidtløftig, bemærkede Ane.

— Jeg vil dog prøve paa at tale med hende, sagde Povlsen og vendte sine Skridt hen mod Huset. Da han var noget borte, sagde Hans Peter:

— Det var en Mand for Fruen.

— Det er sikkert, sagde Ane, for det er en bestemt Mand, som kunde holde hovede til at tage noget i Hænderne.

Da Povlsens Banken lød mod Fruens Dagligstueør, fór hun opskræmmed i Vejret med et Skrig, og da den høje Skilkelse stod ukendelig i Mørket, udbød hun, endnu under Paavirkning af sin Hallucination: Hr. Pastor — Tak — fordi De kom!

— Ingen Aarsag, det er kun mig, sagde Povlsen tørt.

Det gav et Ryk i Cecilie som i en, der pludselig vækkes. Hun blev saa bange for Povlsens Stemme, at hun ikke havde Kraft nok til at blive vred eller frastødende. Paa vanlig Vis faldt hun da sammen i mat Indolens og sagde:

— Da vi sidst saas, troede jeg . . .

— At det var for sidste Gang. Aa ja, jeg havde nær troet det samme, Frue. Men saa syntes jeg, at vi havde oplevet saa meget sammen, at vi, før vi skiltes, maatte tale fra Læderet. Jeg har ondt ved det ligesom De, men det maa dog ske.

Fru Cecilie var saa sky til Mode, at hun følte sig fristet til at bede Povlsen om at ile stille. Hun gjorde et mislykket Forsøg paa at lægge Fornemhed ind i følgende Replik: . . . Jeg forstaar — jeg véd ikke, hvad De mener, men den kom ynkelig klynkende frem.

— Ikke? Har De da glemt, hvor venlig De i sin Tid indbød mig til at besøge Dem her i S. den Dag, vi skiltes paa Landevejen? Om De har givet mig Grund til at anse mig for velkommen hos Dem de to sidste Gange, vil jeg overlade til Dem selv at afgøre.

Fru Cecilie svarede i et forkælet Barns guavne, grædevorne Tone:

— Aa — hvorfor pincer De mig, hvorfor kan De ikke lade mig være i Fred?

Povlsen lo. Vi er jo dog voksne Mennesker, Fru. Jeg skal desuden nøjes med en kort Forklaring. Sig mig blot, hvad der er i Vejen mellem os, thi jeg vil hedde Mads, om jeg kan begribe det.

Fruen tog sig sammen. De har ingen Tro! sagde hun.

— Tro? Paa hvad?

— Paa — paa — ja . . . De har ingen Tro paa Forsoningen, svarede hun lidt triumferende over at have fundet en saadan Hovedkategori at møde op med.

— Forsoning? Med hvem? Jeg véd ikke, at jeg har noget udestaaende med nogen, sagde Povlsen studsende.

— Med hvem? Med Gud naturligvis, baade for den Synd, De er født med, og for de Synder, De daglig begaar.

Den Synd, jeg er født med, kan jeg sgu ikke gøre noget for; og naar jeg ellers opdager, at jeg har gjort noget dumt eller utyskeagtigt, bliver jeg saa gal paa mig selv, at Vorherre næppe kan være vredere. Naar jeg da forsoner mig med min egen Samvittighed ved, saa godt jeg magter, at bøde paa mine Dumheder, saa er det vel alt, hvad et sølle Menneske kan gøre.

— Det er, som De aldrig havde lært Religion i Deres Liv, sagde Cecilie.

— Det, jeg har lært deraf i Skolen, har jeg glemt, før jeg har aldrig forstaaet det, men det kunde være, jeg netop har lært noget deraf i mit Liv. Jeg har lært, at man lever bedst med sig selv og andre Mennesker, naar man gør sin Pligt, er sanddru mod sig selv og andre og aldrig tænker eller handler sjofelt.

— Deres Betragtning er grundprosaisk som Deres Liv.

— Naa, jeg er da heller ikke Poet af Profession. Mit Liv, naa ja — det lever jeg jo dog for en Del i Vorherres frie Natur, i Mark og Skov, der er kønne i alle Aarstider. De derimod murer Dem jo inde og . . . om Forladelse, men det skal ud . . . bestiller ikke det, Vorherre har skabt, saa lang som Dagen er.

Nu blev Fruen hidsig. — Jo nu lever jeg netop et Liv i Aand og Sandhed, raabte hun. Nu lever jeg med de hellige Mænd nu vanker jeg om med Patriarkerne og besøger dem under deres Telte ved Palmerne og ved Kilderne; nu sætter jeg mig med Marie ved Herrens Fødder og lader Martha sysle med det verdslige. Hver Dag maner jeg de hellige Skikkelser frem for mig. Det er mig, som havde jeg dem alle omkring mig. Jeg forestiller mig,